

Causerier over "Kavalerboligen" gennem ca 200 år

Kavalerboligen blev bygget ca 1730

Der var oprindelig kun 3 lejligheder i hele bygningen

Først en overfladisk fællesbeskrivelse:

I kældrene var de store køkkener – forrådsrum – kul- og brændselsrum – vaskekældre – kuskekamre – folkestuer – osv. – og dernede boede rotterne (selvfølgelig var der da også rotter ovenpå, men de havde deres "familieliv" i kældrene). Så sent som i 1927, da vi flyttede ind i nr. 23, var der stadig en masse rotter – men da jeg gennem hele min barndom i Nyboder havde været vant til endnu flere rotter, generede det mig ikke særligt, det er jo bare at tage sine forholdsregler.

Stueetagen var jo den fornemme – højt til loftet, store værelser – herskabeligt!

På 1ste sal var sove-, børneværelser og "domestikafdeling".

Men loftsetagen – det var endnu da vi flyttet ind, en oplevelse. At stå i den søndre ende og se ned eller hen gennem det høje åbne loftsrum med de skønne svære bjælker – det var monumentalt! Og gik man så hen gennem loftet, fik man en virkelig sjov tur. Hver familie havde sin gulvplads til udrangerede ting og sager. En enkelt havde slået en kridtstreg udenom sit gods, men ellers var det bare et stort loppemarked – dog – stærkt præget af ejerfamilierne.

Gik man helt ud til den nordre ende (for der var ingen standsende skure som nu) , kom man til et lille primitivt indrettet værelse – der var lidt møbler, en lillebitte kakkelovn og et talerør, forbundet med Jerichaus lejlighed nedenunder, samt den lille klokke, der hørte til

Det var Elisabeth Jerichaus atelier

Nu vil vi så følge den sydlige lejlighed op gennem årene:

1784 flyttede overforstmester H von Linstow ind, han boede her til sin død 1823. Han fik kongelig bevilling til at indrette sit eget gravsted i Folehave skov

Han anlagde da 8 skovveje som mødtes, hvor hans grav skulle være. I de 7 mellemliggende trekantede planterede han 7 forskellige nåletræsarter. I dag eksisterer der kun 6 veje

Nu kaldes hans gravsted "dødemandsgraven" og er et yndet mødested blandt ungdommen.

Alt om v Linstows virksomhed her har P. C. Nielsen fortalt på det møde, jeg sammenkaldte til i "kongesalen" Mødet er refereret for sig – bagi.

Efter v Linstow fulgte forstråd Schäffer. Senere gik det over til at blive gartnerbolig. Sidst gartner Nielsen med en stor planteskole. Hans elever nu pagernes værelser.

Efter gartner Nielsen kom birkedommer Boesen enke til at bebo den søndre lejlighed, men den var alt for stor - så hun delte den
Fru Boesen havde en slægtning Oskar Holm sønnesøn af Jacob Holm, som stiftede ”Jacob Holm” (senere) ”& Sønner”.

Selvfølgelig skulle Oscar, tilligemed alle de andre fætre, ind i firmaet. Uddannelse, udover lidt sprog og rejser, behøvedes ikke, det hale gik jo af sig selv – ja – men det går alligevel ikke at drive et stort omfattende firma uden selv at gøre en indsats
En dag skete det: den store fallit – Oskar Holm og alle fætrene mistede alt.
”Trepilelågen” ved Dyrehaven, køretøjet med kusk i livré på bukken – alt, alt. Oscar og Hille blev hvidhårede på én uge (de var ca. 35 og 45). Tre dejlige, men forvænte børn havde de. Da var det, at ”tante Ulla Boesen” trådte til. Hun delte sin store lejlighed.
Først indrettede hun til Holms en selvstændig lille lejlighed med gårdtrappen som egen indgang. Så fik familien Holm dog tag over hovedet. Oscar nedsatte sig som billedskærer. Han lånte staldkarlens værelse i den store, lange hestestald, som nu var tom, efter at militæret var flyttet bort. Der var ingen varme i det lille værelse. Den havde hestene jo leveret og der var heller ikke ret meget ly. Det lille vindue sad så højt oppe. Men han havde talent og efterhånden blev han meget dygtig i det tekniske. Han lavede meget smukke skåle, æsker og stole, men det var svært at sælge det.
Deres glæde og stolthed var børnene – tre pragtfulde børn.
Uddannelse kunne der jo ikke blive meget af, men de klarede sig fint alle tre. Og de har et meget, meget smukt familiesammenhold. Nu er der kun datteren tilbage
Nå, nu da børnene var fra hånden og gigten længe havde plaget forældrene (fugtigheden i kavalerboligen og sumpluften) flyttede de i alderdomshjem.

Nu var lejligheden imidlertid blevet en selvstændig lejlighed og den blev lejet ud til lærer og kordegn L. Krogen. Han havde en fantastisk, strålende kone, men meget besværlig for ham. Han måtte avertere i de stedlige aviser, at det var på egen risiko at give hans kone kredit. Og det er slemt i en lille provinsby. Men få år efter døde hun og han var da så plaget af gigt, at han også døde ret ung

Endelig blev der i 1948 (tror jeg) lagt centralvarme ind i kavalerboligen. Endelig blev det tørt og rart, at bo der.

Lejligheden blev efter Krogens død lejet ud til konservator museumsbestyrer Henning Scheel, der ved sin afgang som leder af Jagt- og Skovbrugsmuseet (og dets oprettelse) måtte fraflytte sin embedsbolig i nr. 21, da han blev 70

Efter Henning Scheels død fik forfatteren Harald Herdal lejligheden (nr 23B).

Jeg vil nu fortælle om fru Boesen. Hun var et af de sødeste og fineste mennesker, jeg har kendt. Alle gode egenskaber boede i hende og dikterede al hendes færd. Hun var rørende sød mod os, da vi i 1927 lejede halvdelen af hendes lejlighed. Hun selv havde lavet en lille lejlighed ovenover Holms lejlighed
Hun var som en mor for mig (jeg var 32år) og hun lærte mig meget nyttigt i de daglige (f.eks. at lave lækre vattæpper af kartet uld og kasserede sommergardiner (jeg bruger dem stadig-ulden var fra anholterfår)).

”En lille oplevelse”

En dag fik min mand og jeg at vide, at vi havde fælles femte tipoldefar – nemlig rektor ved Ribe Kathedralskole Chr. Friis. Manden der kom og fortalte os det, var lektor Friis Petersen, som selv også nedstammede fra Christian Friis i Ribe. Straks løb jeg op og fortalte fru Boesen og tænk, hun var født Friis og rektor Friis i Ribe var hendes fjerde tipoldefar.

En lille episode, som viser hendes moderlige godhed:

Det var mens Hørsholm i fem år var garnisonsby for en eskadron husarer. De blev indkvarterede hos borgere, der havde god plads. Hestene installeredes naturligvis hvor nu Jagt og Skovbrugsmuseet er i stalden.

Fru Boesen havde den dengang unge løjtnant Brüel (senere skovrider, kammerherre, Kongens jægermester Brüel) i indkvartering. Når Brüel om eftermiddagen kom hjem fra manøvre, stod der på hans værelse en svingende portion havregrød med et glas fløde til, og når det var spist – som belønning – en stor napoleonskage. Brüels oppasser blev tyk og fed.

Men – altså – efter at Holms havde fået en fjerdedel af fru Boesens lejlighed, syntes hun stadig, at lejligheden var altfor stor. Derfor indrettede hun sig i en lille hyggelig lejlighed ovenpå Holms – og da var det, at min mand og jeg var de heldige, der fik lov at få den resterende halve (af den oprindelige) lejlighed, som lejere hos fru Boesen. For i øvrigt var min mand netop på det tidspunkt skovrider i Skovdirektoratet med bl.a. Kavalerboligerne ”under sig”. Derfor: hvis lejererne hos fru Boesen ønskede at fælde et træ i haven, skulle fru Boesen skrive ind til skovrider A. Gram i Skovdirektoratet og bede om tilladelse til at fælde træet.

Efter fru Boesens død lejede vi den lejlighed, vi beboede + fru Boesens lejlighed over Holms som min mor så lejede af os.

En pudsigt oplevelse.

Det ringede på døren. en fremmed herre står udenfor: ”Mit navn er Harald Høgsbro, jeg er ansat hos overretssagfører Manicus-Hansen, og vil spørge, om jeg eventuelt kan leje et værelse hos Dem”. - ”Vi har da ingen værelse til leje”. – ”Nej, men jeg tænkte (og med en stor rund håndbevægelse), at her måtte være en masse plads” – Min mand kom ud – og Høgsbro kom med ind i stuen. Da han gik, havde han lejet 2 værelser og havde fået løfte om fuld kost!! Vi troede jo, han ville tage hjem i weekenden til sin kone og sine to små drenge, han havde fortalt os om – men det gjorde han ikke! Han var her også i julen.

Men – da Jessie Hansen døde (1935) og vi flyttede ind i hendes lejlighed i kavalerboligen nr 21– flyttede Høgsbro ind i vores lejlighed nr 23.

Efter at min mor på grund af gigten var flyttet ned i Caritas” i Rungsted, blev hendes del af vores lejlighed selvstændig og udlejet til sekretær i Højesteret, komponisten Jørgen Bentzon.

Harald Høgsbro var blevet forretningsmand. Han handlede med gummivogne til landbruget. Det krævede plads til prøvevogne. Og han flyttede

Efter Høgsbro boede forskellige men så kom der igen en dommer, nemlig dommer Mørck. Jeg kendte ham ikke for vi var i 1940 flyttet ud i den nye skovridergård i Folehave skov

Efter dommer Mørck kom dommer Künzen. Nr. 23 var blevet embedsbolig for dommerne i Hørsholm. Selve lejligheden var kommet ind under justitsministeriet Nu bor dommer Carsten Jepsen her, men lejligheden er ikke embedsbolig mere.

Midterlejligheden

Nu skal vi se på den store herskabelige lejlighed i nr. 21:

Allerede trappen op til kommandobroen (som vi kalder den) er finere end de andre trapper. Den er af ølandssandsten og gelænderet er smukt smedjersarbejde.

Det er i sandhed chefslejligheden.

Det var som sagt general Lytzen, der beboede den. Da militæret forflyttedes fra Hørsholm og general Lytzen døde, flyttede hans enke og to døtre ind i en del af Jerichaus store lejlighed.

Og det var også mens militæret lå her general Lytzen der beboede den, men da militæret flyttede herfra og generalen senere døde flyttede generalinden og hendes to døtre ind i en del af Jerichaus store lejlighed.

Generallejligheden blev derefter lejet ud til frøken Jessie Hansen (af ”de adelige Hansenér”, som senere tog navnet Grut). Jessie Hansen elskede dyr. Hun havde mange katte om sig og de havde fine navne som ”Gyldenstjerne” og ”Løvehjerte” ”snehvide” o.s.v., hver mis havde sin silkesenge med sløjfer og gardiner for. Hun havde også små fugle, der fløj frit omkring i stuerne, og sommetider blev fanget og spist af de slemme missekatter.

Jessie Hansen havde 2 køreheste ”Drost Peder” og ”Drost”

Engang så hun en mand komme trækkende med et gammelt øg i alleen – ”Hvor skal De hen med den gamle hest” – ”Til slagteren” – ”Skal det stakkels dyr slås ihjel – så vil jeg købe det, så den kan få det godt på sine gamle dage”. Manden har nok fået den godt betalt

Hvis et barn blev døbt ”Jessie”, kom der en bankbog med et pænt beløb til barnet.

Der hørte 2½ tdl. have til Jessie H’s lejlighed, og hun havde en dygtig gartner til at passe den. Han sørgede altid for, at der var rigeligt af blomster, frugt og grøntsager, men alligevel kunne de jo ikke bruge alt det haven producerede.

Engang imellem stillede de så et stort lang bord op i alleen og på bordet lagde de så friskplukkede frugter, grøntsager og blomster. Alle kunne tage af bordets herligheder til der ikke var mere tilbage.

Hvert år havde hun et lille juletræ i en urtepotte. Når julen så var slut, gik hun ned i haven med gartneren – udpegede et sted – og sagde ”Jørgensen, vil De plante juletræet dér” – med det resultat, at da vi flyttede ind (1935) efter Jessie Hansens død stod der fyrretyve rødgraner i fyrretyve forskellige aldre spredt over hele haven. Det største fik lov at blive juletræ en gang til.

Da Jessie Hansen døde blev hun i sin kiste kørt rundt i Hørsholm, og ved de steder hun holdt mest af holdt de stille og en lille blomst blev lagt.

Det var altså os der var så heldige at kunne flytte ind i den endnu udelte lejlighed. Der var 12 værelser, og vi fyrede i de 8 hver dag (med brænde). De 2½ tdl. land have, de mange stakke brænde der skulle oparbejdes, den store lejlighed, der skulle holdes. Så selvom vi havde to dygtige jyske piger, så kneb det. Men så kom der en dag en tigger (det var almindeligt dengang). Jeg sagde, som jeg altid sagde ”Kom igen i morgen tidlig kl. 7, så kan De få arbejde i haven (eller brændet). Han kom og han blev hos os i tre år! Han var mejeriuddannet og det bedste han vidste, var at pudse og polere, skure og skrubbe. Tillige var han, når han fik min mands hvide uniformsjakke på (min mand var ”vokset ud af den”) den fuldendte butler. Når vi var på ferie, eller min mand var konstitueret i et andet embede, lånte frk. Westenholtz ham. Til sidst beholdt hun ham.

Der var ikke indlagt WC endnu – så vi måtte oppe fra soveværelserne (med små børn) ned i gården over gårdspladsen om bag det gule hus (Jessie Hansen brugte en kurvestol med indlagt toiletspand.) Derimod havde vi et rigtigt badekar på ”løvefødder” og en kobberbeklædt kakkelovn, som leverede det varme vand.

Da min mand 1940 blev udnævnt til skovrider på Hørsholm Skovdistrikt flyttede vi ud i den nybyggede skovridergård.

Vores Lejligheden blev delt. Arboretet fik kontorer i stueetagen og konservator Henning Scheel fik øverste etage (1942) som embedsbolig, da han forestod indretningen af Jagt- og Skovbrugsmuseet, og blev dets leder. Senere, da Scheel var fratrukket og var flyttet hen i nr 23 fik Dr. Knud Paludan (1962) (der afløste H. Scheel som leder af museet) embedsboligen på 1ste sal i 21. Samtidig havde P. C. Nielsen fået stueetagen i 21 til bolig (1953).

Nu kommer vi til den, efter min mening, interessanteste del af Kavalerboligen!

Jeg vil straks sige, at det er et stort plus, at denne ende altid har været den fattige del. Der har aldrig været råd til forbedringer eller moderniseringer.

Man har været nødt til at beholde den skønne gamle trappeopgang, der i rolig harmoni og bredde fører op til 1ste sal. – Man har været nødt til at beholde de høje paneler, nogle går helt op til loftet – de brede pommerske gulvplanker med de håndsmedede som – de gamle smårudede lidt grønne vinduer og de store tunge trehængslede døre med runde messinghåndtag – og ovenpå i Domestikafdelingen har de bevaret de gamle smedejern ”slå slåen for”.

Endelig er der i stueetagen endnu et enkelt tapet bevaret (det skal forestille, at man sidder i et lysthus, hvor roser og andre planter snor sig ud og ind mellem tremmerne) (7-2-87 nu har nationalmuseet hentet dem)(tapetet er dækket af plader med nyt tapet.

Det var maleren Holger Jerichau (søn af den berømte billedhugger Jens Adolf Jerichau og hans ligeså berømte hustru Elisabeth Baumann Jerichau), der fik den nordlige ende af kavalerboligen. Efter mange års rejser i udlandet havde han giftet sig og stiftet familie – nu måtte han slå sig til ro herhjemme. Fattige var de!

Lejligheden bestod af 16 værelser, herskabsstald til 10 heste (den store fine midterlejlighed havde kun til 4 heste) seletøjskammer + staldkarlens kammer blev lavet om til atelier! men alle de andre værelser --- de delte lejligheden i flere mindre!

Familien Jerichau beholdt selv den nordligste 1ste salslejlighed i forbindelse med atelieret.

I 1900 døde Holger H. Jerichau kun 39 år gammel. Det må have været svært for fru Jerichau, også økonomisk, at sidde tilbage med tre små piger og en dreng. Lykkeligvis havde hun megen fornem og velhavende slægt.

Da vi i 1927 flyttede ind i kavalerboligen (nr 23) boede den gamle fru Jerichau og to af hendes døtre Elisabeth og Lilla i nr 19. Den ældste datter var gift og boede i Frankrig. Hendes søn var død 1916, 24 år gammel. Han var en meget lovende ung maler. Desværre led han af depression, og i et sådan anfald, skød han sig selv. Min bror var en meget god ven af ham, men det var ikke på malerkunsten de mødtes, men i musikken. De var begge tilhængere af tolvtoneteorien. På grund af dette venskab var familien Jerichau var de første, vi besøgte, da vi flyttede ind i i Kavalerboligen.

Jerichauerne var hjertensgode – kærlige - opofrende – dybt religiøse – og det helt dominerende – de var Kunstnere! I sind og sjæl og tanke – Kunstnere! De var den sødeste blanding af iltre børn og indbildt voksne. Deres stærke temperament havde de nok fra deres tysk-polske farmor Elisabeth Bauman Jerichau.

Efter Fru Jerichaus død, var døtrene så alene tilbage. De havde lidt svært ved at klare det. De var begge to små og meget spinkle især Lilla havde meget muskelsvage ben, og hun var tågænger. I hjemmet kravlede hun ofte især, når hun var træt. Hun lignede en lille fugl, der kom trippende let og gratiøst.

Engang da Lilla skulle til tandlægen gav Elisabeth hende lidt penge med så kunne hun enten drikke en kop the på hotellet (hvad der var en stor oplevelse) eller tage en vogn hjem.

Mens tandlæge Schou behandlede hende, fortalte hun ham det, og tandlægen blev så rørt, så han gav hende lidt penge, så hun både kunne drikke the på hotellet og køre hjem bagefter.

Efter behandlingen gik hun ned til herreekviperingshandler Willadsen, hvor hun købte det fineste slips, han havde, og det gik hun p og gav til tandlægen. Så trippehoppede hun let og glad hjem uden at blive træt.

De to søstre havde et vældigt temperament og det hørte til dagens orden, at de skændtes så huset rystede. Når de var i det humør, lavede de mad i hver sit køkken! Men udadtil var de dog altid ét!

Der var ingen form for indvendige afløb oppe fra 1ste sal, der var kun en stor tragte udvendig på huset under et af vinduerne, med nedløbsrør til havens kloakrør. Da vi jo havde W.C. men das i det lille hus gule hus i haven var det andet, der blev hældt i tragten. Jeg husker den hårde vinter 1942, da nedløbsrøret frøs til og det løb ovenud.

I mange år havde Jerichaus en kæmpe stor schæferhund ”Bjørn” Bjørn var farlig (den havde engang bidt apoteker Scheels hund ihjel). Da ”Bjørn” døde, kunne man i lang tid derefter høre Lisbeth gå fra træ til træ med Bjørns tunge kotøjer.

En lille beretning

Det var en trykkende varm augustaften. Fru Boesens kakkelovn var blevet fuldstoppet af papir. Hun satte en tændstik til, den fede røg gik op gennem skorstenen, rullede ned ad taget som tykke pølser, og lagde sig til hvile ned i alléen.

Brandvæsenet blev alarmeret fra ikke mindre end tre steder ”Kavalerboligen brænder”. De kom med stor udrykning og folk strømmede til helt nede fra Strandvejen kom de for at se Kavalerboligen brænde for at få en kedelig augustaften til at gå. Nå, brandsprøjterne kørte jo hurtigt hjem igen, men det varede længe, inden folk spredtes igen.

Da jeg sent om aftenen luftede mine hunde, fandt jeg stående op ad et træ – det berømte billede billedhuggeren Jens Adolf Jerichau, malet af sønnen Holger Jerichau --- ” for det billede, vores kæreste eje, måtte da ikke blive brændt”.

At besøge Jerichaus var en oplevelse og en tillids erklæring. De havde skønne gamle pragtfulde malerier og skulpturer og mange dejlige minder fra deres rejser, men ind imellem var der anbragt forunderlige små sløjfer og bånd og visne buketter – i entreen var der mange årgange juledekorationer.

Jeg oplevede en gang en uforglemmelig fest hos dem. Det var Elisabeth, der blev et rundt år. Der var dækket et langt meget festligt bord. Vi var mange (og vi var ikke indbudt). Mange smukke taler blev der holdt for Lisbeth. Til sidst stod hun selv op – til hver af os der havde talt for hende havde hun en slags neuropin - hun havde ingen manuskript – hun bare stod der og var lykkelig og fandt noget godt og smukt frem hos hver af os

Da jeg flere måneder efter kom op til dem, stod hele fødselsdagsbordet der endnu – støvet – vissent.

I lejligheden under Jerichaus boede endnu da vi flyttede ind i nr 23 dyrlæge Grundt, docent ved Landbohøjskolen, men jeg har aldrig set ham. Efter at hans kone var død, blev han ”sær”. Han lukkede skodderne, og isolerede sig fuldstændig. Da han så døde, og man åbnede skodderne, så man, at der alle vegne hang spindelvæv ned fra lofterne – som gardiner – kun var der gange fra sengen

Efter dyrlæge Grundts død fik Agnete Henry Olsen lejligheden I hendes tid blev køkkenet flyttet op og der blev installeret W.C.

Nu bor jeg her.!

I stueetagen til højre og værelserne ovenover flyttede general Lytzen ind, da militæret var flyttet til Næstved 1868.

Da vi 1927 flyttede ind i nr 23 var generalen – generalinden og den ene datter døde men den anden datter Elisabeth på 73 år fik vi da mange års fornøjelige bridger med. Vi havde en fast ugentlig bridge med frk Lytzen og kammerherre Dons, som ejede det hus som kontorchef Friis nu ejer på Sdr Jagtvej.

Frk Lytzen var fornem i ordets allerbedste betydning!

Der var en forfinet kurtoisi mellem hende og kammerherren, som var meget charmerende.

Efter Frk. Lytzens død, fik etatsrådinde Dybdal, enke efter Københavns borgmester, politidirektør Dybdal ind i nr 19. Hun havde et par meget ”højhalse” døtre – og – ja, hvordan kunne det dog gå til – hun må have mødt ”kejseren” fra Isterød og blevet så betaget af ham, at hun til sidst flyttede ud til ham i Isterød!! Hvem ”kejseren” var? Han var patriarken, med en række flotte sønner der alle ernærede af hvad naturen gav dem krybskytteri, skovtyveri, fiskeri o.s.v. Det var selvstændige mennesker! Skoven var ikke uvenner med dem, og det hændte at de ringede til skovridergården og meldte ”den eller den” var kørt ”der og der” hen med bøsse og sæk.

Det slog aldrig fejl. ”Den og den” var ”der og der” når ”skoven” rykkede ud! De tillod ikke ”uvedkommende” at arbejde i ”deres” skov. En gang bed de øret af en formastelig ”uvedkommende”. Til gengæld tog de det med ”oprejst pande”, når de fik en endog temmelig stor bøde når de havde begået ulovligheder i skoven. Det var spillets regler.

Sådan var ”kejseren” og hans sønner – men – etatsrådindens højhalsede datter –

Efter Dybdals kom etatsrådinde Theisen herind i nr 19. Hun havde datteren Else Theisen, som snart blev ene. Frk Theisen elskede sin have, der lå langs slotssøen, og hun tilbragte al sin tid i haven.

Helt fra Lytzens tid havde der været en jernvindetrappe fra køkkenet op til soveværelserne ovenpå, men da frk. Theisen ikke havde brug for de værelser ovenpå, blev vindeltrappen pillet ned og der blev lavet en lille lejlighed deroppe, som blev lejet ud til frk Sigbrit Barth Hvidberg. Datter af postmester, hotelejer Hvidberg. Hun kunne komme slentrende ind til mig (vi brugte nemlig ikke at låse dørene dengang), sætte sig op på køkkenbordet, dingle med benene og grine! Så vidste jeg, at hun havde oplevet noget sjovt og måtte ind og fortælle mig det.

Frk. Hvidberg havde et eller andet galt med maven, og måtte ofte sluge slangen, for at få maven tømt. Men det var svært for hende, at gøre det uden hjælp. Så havde hun en lille sølvklokke – når hun ringede med den, og den var fantastisk gennemtrængende, betød det, at nogen skulle komme og hjælpe hende. Det var som regel en af mine sønderjyske piger (søstre) eller dem begge, for deres værelser stødte op til hendes lejlighed. Dengang kunne man gå gennem hele øverste etage ad den brede gang, når der ikke var låstet (hvad der sjældent var). For øvrigt elskede pigerne at komme ind til hende. Hun lærte dem så mange små sange og sønderjyder elsker at synge.

Hun havde også noget med at hun tabte sin vaskeklud ud af vinduet, når vores børn var i haven. Så lød klokken, og en lille kurv blev hejst ned; børnene styrtede derhen for der var jo chokolade i kurven. Engang hørte jeg Kirsten (som var kommet først derhen) sige til Gytte ”det var kedeligt, der kom kun 2 stykker. Havde der været 3 havde du fået det ene (et søsterligt argument).

Sommetider blev de bedt op til hende, og så stormede de derop. Jo, ”Hvidberg” var herlig!

Hr. og frk. Barfod afløste frk. Hvidberg. Deres far havde været præst i Hørsholm, men tog sin afsked, da præsteløftet var imod hans overbevisning! Det var stille beskedne mennesker. De var en levende kopi af maleren Grant Woods ”American Gothic” Da hun døde flyttede han hen til en søster, der var gift med arkitekt Borch. Lejligheden blev kustodebolig for skovfoged Folting.

Spøgeri!

En norsk ung dame, som var gæst hos fru Boesen (1920) og boede i et værelse ud mod haven, fortalte, at hun i aftenskumringen havde set to fornemme herrer i gammeldags uniformer spadsere nede i haven ivrigt gestikulerende. Efter beskrivelsen af uniformerne, mener man, at det var Struense og Brandt, som jo har boet her.

Da vi flyttede ind i Kavalerboligen, og havde soveværelse ud mod Alleen, hændte det, at jeg vågnede ved at høre en vogndør blive smækket i. Vognen holdt ved indgangen til slotshaven. Jeg tænkte, det nok var Hartvig Frisch, der kommer sent hjem med en droche og ikke vil køre helt hen foran sin dør (han boede i den gamle skole, lige om hjørnet). At han kom i drosche med heste for, var ganske normalt i 1927. Denne oplevelse gentog sig et par gange, men det måtte han jo om, men en dag, da jeg sad hos Lisbeth Jerichau, og vi talte om spøgerierne på Folehavegård, sagde hun: ”Ja, de har vel hørt vores karosse”. Først noget efter, da hun beskrev det nøjere, gik det op for mig, at det aldeles ikke var Hartvig Frisch, der kom sent hjem – men en af de galante kavalere.

Efter den tid hørte jeg stadig karossen engang imellem. Den vækkede mig, idet vogndøren blev smækket hårdt i - denne karakteristiske lyd af en trædør, der bliver smækket ind i en træramme. Helt anderledes end lyden af en bilmetaldør der bliver smækket ind i en metalramme, men jeg så den aldrig.

Lisbeth vidste også om andre spøgerier men hendes beretninger var så snørklede. Tillige løb hun ustandselig ind i sidespor, så hun måske havnede i en rejsebeskrivelse fra Rom.